

31. mars 2016

Kvartalsrapport

SpareBank
MODUM

Delårsregnskap per 1. kvartal 2016

Hovedpunkter fra regnskapet per 31. mars 2016

- Resultat før skatt: 11,7 mill. kr (21,6 mill. kr)
- Forvaltningskapital: 6 991 mill. kr (6 492 mill. kr)
- 12 mnd. vekst i utlån inkl. overført til SpareBank1 Boligkreditt AS: 10,6 % (5,0 %)
- 12 mnd. vekst i innskudd: 11,7 % (10,6 %)
- Rentenetto: 1,79 % (1,84 %)
- Egenkapitalavkastning etter skatt: 4,1 % (8,7 %)
- Kostnadsprosent (ekskl. kurstap): 61,3 % (52,4%)
- Kapitaldekning, 16,3 % (15,3 %)

Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor.

God vekst, stabil inntektsutvikling og økte tapsavsetninger 1. kvartal 2016

Hovedtrekk:

- Stabil inntektsutvikling i underliggende bankdrift
- God soliditet, innskuddsdekning og tilgang på likviditet
- God utlånsvekst til personmarkedskunder
- Økte individuelle tapsnedskrivninger

SpareBank 1 Modum oppnådde i årets tre første måneder et resultat på 8,6 mill. kr (16,7 mill. kr) og en avkastning på egenkapitalen på 4,1 % (8,7 %). Resultat før skatt ble 11,7 mill. kr (21,6 mill. kr). Resultatnedgangen sammenlignet med fjoråret skyldes i hovedsak lavere utbytte fra investeringer i strategiske selskaper per mars, økte driftskostnader og økte individuelle tapsnedskrivninger.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter utgjorde 31. mars 30,8 mill. kr (29,6 mill. kr). Det er kostnadsført 0,9 mill. kr i sikringsfondavgift klassifisert som rentekostnad i perioden (0,9 mill. kr). I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde rentenettoen i årets første tre måneder 1,79 % (1,84). Rentenettoen er redusert fordi lavere marginer på boliglån oppveier effekten av økt utlånsvolum.

Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 460,7 mill. kr fra første kvartal 2015. Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt AS føres som provisjonsinntekt. Per mars utgjør disse provisjonsinntektene 3,8 mill. kr (5,0 mill. kr). Netto renteinntekter inklusiv ovennevnte provisjonsinntekter viser en økning på 0,1 mill. kr. sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. At økningen ikke er høyere tross volumvekst på 10,6 %, skyldes lav rentemarginen som følge av sterk konkurranse om gode boliglånskunder og lave pengemarkedsrenter.

Per 31. mars har banken overført boliglån for 2 269,4 mill. kr til SpareBank 1 Boligkreditt A (1 808,7 mill. kr). Boliglån som er godkjent for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjorde ved slutten av perioden 1 015 mill. kr.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter utgjorde per 31. mars 12,2 mill. kr (13,3 mill. kr). Nedgangen på 1,1 mill. kr forklares i sin helhet med fallende provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Eiendeler i felles kontrollert virksomhet

Bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest I AS er på hhv. 7,5 % og 5,25 %. Eierandelene er uendret siden i fjor. Eierandelene gir en andel av resultatet på 4,3 mill. kr (4,4 mill. kr) i Samarbeidende Sparebanker AS. Og 0,6 mill. kr (0,6 mill. kr) i

Samarbeidende Sparebanker Bankinvest I AS. Investeringene er bokført etter kostmetoden, og resultatet fra investeringen er således ikke innarbeidet i regnskapet.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde ved utgangen av mars 25,9 mill. kr (23,9 mill. kr). Samlede driftskostnader økte med 2,0 mill. kr. Lønnskostnaden har økt med 0,6 mill. kr, dette skyldes generell lønnsutvikling. Administrasjonskostnadene har økt med 0,9 mill. kr. Årsaken er økte sponsorkostnader og generelle markedsføringskostnader i starten av 2016 mot 2015. For dette området er det ikke forventet et vesentlig merforbruk i 2016 målt mot 2015. Andre driftskostnader økte med 0,5 mill. kr og skyldes i stor grad økte avskrivninger etter vesentlige bygningsmessige utbedringer i 2015. Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter eksklusiv verdiendring på verdipapirer utgjorde per 31. mars 61,3 % (52,4 %).

Tap og Mislighold

Pr 31. mars var det bokført netto tap på utlån med 5,2 mill. kr (-0,05 mill. kr). Periodens tapskostnader består av endring i individuelle nedskrivninger, netto konstaterte tap og endring i gruppevise nedskrivninger. Banken har i 2016 økt de individuelle nedskrivningene med 4,7 mill. kr og de gruppevise nedskrivningene med 0,3 mill. kr.

Misligholdte utlån over 90 dager utgjorde per 31. mars 14,1 mill. kr (50,9 mill. kr), tilsvarende 0,2 % (0,9 %) av brutto utlån. Taps og misligholdssituasjonen er spesifisert i note.

Styret har lagt vekt på at banken skal ha en moderat risikoprofil, og historisk har banken hatt lave tap på utlån og garantier. Banken har i sin kredittvurdering tatt tilbørlig hensyn til aktuelle risikofaktorer. Styret anser de avsetninger/nedskrivninger som er gjennomført i regnskapet som tilstrekkelig til å møte verdifall på dagens utlån og garantier.

Balanseutvikling

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av mars i år 6 995,5 mill. kr, en økning på 7,8 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes i hovedsak vekst i utlån til kunder på egen bok. Volum utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er 2 269,4 mill. kr per 31. mars 2016 (1 808,7 mill. kr).

Brutto utlån inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 10,6 % (5,0 %) siste 12 måneder og var 8 180,4 mill. kr ved utgangen av mars 2016. Utlån til personkunder har økt med 12,3 % siste året, mens utlånsøkningen til bedriftskunder var 5,4 %. Andelen utlån til personmarkedet utgjør 77 % inkludert volum overført til Boligkreditt.

Innskudd fra kunder økte i siste 12-månedersperiode med 11,7 % (10,6 %).

Innskuddsdekning ved utgangen av mars var 87,6 % (83,0 %), og inkl. volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS var den 63,4 % (62,8 %).

Verdipapirporteføljen, inkl. aksjer og fond var 626,9 mill. kr (565,2 mill. kr) ved utgangen av mars. Av det totale beløpet utgjør strategiske og langsiktige investeringer 216,3 mill. kr. Av de langsiktige investeringer utgjør 94,7 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen.

Kapitaldekning

Per 31. mars 2016 var bankens rene kjernekapitaldekning 16,3 %. Resultatet hittil i år er ikke med i beregningen. SpareBank 1 Modum benytter standardmetoden for kreditt risiko og basismetoden for operasjonell risiko. Styret har fastsatt mål for ren kjernekapital på minimum 15 %. Det maksimale kravet til ren kjernekapital pr 30. juni 2016 for banker definert som systemkritiske er 14,5 %. Styret vurderer bankens soliditet til å være god og vil videreføre bankens vekststrategi.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Risikoforhold utsiktene fremover

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Det har de siste årene vært relativt lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåkning av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Gruppen, hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen vil være avhengig av den økonomiske utviklingen i Norge generelt og i bankens markedsområde spesielt. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Oljeprisen har utover i 2016 forholdt seg lav uten at dette foreløpig ser ut til å hatt noen større ringvirkninger for øvrige sektorer. Banken har ingen direkte eksponering mot petroleumssektoren og har også begrenset indirekte eksponering gjennom leverandørleddet. Fra det lave taps nivået de siste årene er det sannsynlig at banken kan oppleve en viss økning i tap i kommende perioder. Banken er inntjenings- og soliditetsmessig forberedt på dette og styret vurderer kredittkvaliteten som god.

Det har vært god tilgang på markedsfinansiering hittil i år og innlånskostnadene har gått ned. Styret forventer at tilgangen til markedsfinansiering vil være god også fremover. Banken arbeider løpende med å tilpasse seg besluttede og forventede reguleringer blant annet innenfor likviditets- og soliditetsområdet. Isolert sett vil disse endringene kunne bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Banken har et betydelig utlånsvolum som er klargjort for eventuelt salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS som er bankens viktigste fundingkilde.

31. mars senket SpareBank 1 Modum igjen boliglånsrenten til historisk lave nivåer. Dette skjedde etter at Norges Bank senket styringsrenten med 0,25 prosentpoeng. For eksisterende lånekunder vil renteendringen tre i kraft 31. mai, mens effekten var umiddelbar for nye kunder. Det oppleves fortsatt å være sterk konkurransen om gode boliglånskunder.

Styret er tilfreds med bankens resultat i årets tre måneder, tross økte nedskrivninger på utlån til kunder, og forventer et godt resultat for 2016.

Vikersund, 11.05.2016

Styret i SpareBank 1 Modum

RESULTATREGNSKAP

(beløp i hele tusen)	31.03.2016	31.03.2015	31.12.2015
Renteinntekter o.l. inntekter	48.957	57.923	219.146
Rentekostnader o.l. kostnader	18.119	28.372	98.525
Netto rente og provisjonsinntekter	30.838	29.551	120.620
Utbytte og andre inntekter av verdipap. med var. avkast.	152	3.618	9.456
Provisjonsinntekter og inntekt. fra banktjenester	12.247	13.323	52.491
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1.122	1.056	4.742
Netto gevinst(tap)av valuta og verdipapirer	584	-178	-2.988
Andre driftsinntekter	98	143	749
Lønn og andre personalkostnader	14.064	13.431	48.292
Administrasjonskostnader	7.232	6.344	27.370
Avskrivninger av varige driftsmidler	1.334	918	4.151
Andre driftskostnader	3.240	3.196	18.142
Resultat før tap	16.929	21.512	77.632
Tap på utlån, garantier mv.	5.226	-46	1.056
Nedskrivning og gevinst på verdipap. som holdes på l.sikt			900
Resultat av ordinær drift før skatt	11.703	21.558	75.675
Skatt på ordinær resultat	3.110	4.892	19.842
Resultat av ordinær drift etter skatt	8.593	16.667	55.833

BALANSE

(beløp i hele tusen)	31.03.2016	31.03.2015	31.12.2015
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	24.827	24.715	25.374
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	321.174	226.643	301.029
Utlån til og fordringer på kunder	5.928.591	5.602.581	5.891.773
- Individuelle nedskrivninger utlån og fordringer på kunder	8.018	3.352	3.311
- Gruppenedskrivninger utlån og fordringer på kunder	14.650	13.600	14.400
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	380.091	346.341	370.160
Aksjer	198.214	170.345	183.109
Eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	48.557	48.557	48.557
Imatriell eiendeler	2.903	8.344	2.903
Varige driftsmidler	55.969	43.431	57.044
Andre eiendeler	18.324	8.170	4.005
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	34.534	30.185	20.237
SUM EIENDELER	6.990.515	6.492.360	6.886.479
Gjeld og egenkapital			
Innskudd fra og gjeld til kunder	5.195.288	4.652.230	5.110.789
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer	897.396	956.205	897.450
Annen gjeld	34.012	41.673	33.056
Påløpte kostnader og forskuddsbet. inntekter	21.692	30.719	11.066
Avsetninger til forpliktelser og kostnader	7.098	28.193	7.261
Sum gjeld	6.155.485	5.709.020	6.059.621
Opptjent egenkapital	826.436	766.673	826.858
Periodens resultat etter skatt	8.593	16.667	
Sum egenkapital	835.029	783.341	826.858
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	6.990.515	6.492.360	6.886.479
Poster utenom balansen			
<i>Betingende forpliktelser</i>			
Garantier	243.179	191.365	223.053
Pantstillelser	110.000	110.000	110.000
Derivater	605.000	515.000	550.000

KAPITALDEKNING per 1 . Kvartal 2016

Nye kapitaldekningsregler i henhold til CRD IV/Basel III ble innført i Norge 1. juli 2014 med overgangsbestemmelser som innebærer full gjennomføring fra 1. januar 2019. Fra og med 1. juli 2014 ble det innført nye bufferkrav jfr. Finansieringsvirksomhetsloven § 2-9e. Pr 31. mars 2016 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 % og kravet til systemrisikobuffer 3 %. Kravet til motsyklisk buffer er per 31. mars 2016 1 %. Disse kravene er i tillegg til kravet om at ansvarlig kapital skal utgjøre minst 4,5 % av ren kjernekapital, slik at samlet krav til ren kjernekapital per 31. mars 2016 utgjør 11 %.

Motsyklisk buffer er besluttet økt til 1,5 % fra 1. juli 2016 slik at samlet krav til ren kjernekapital per 1. juli 2016 er 11,5 %.

SpareBank 1 Modum benytter standardmetoden for kreditrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Bankens mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 15 % og tilsvarer 0,5 % over minimumskravet til ren kjernekapitaldekning for banker definert som systemkritiske per 30. juni 2016.

Ansvarelig kapital	Kapitaldekning		
	31.03.2016	31.03.2015	31.12.2015
	BASEL III	BASEL III	BASEL III
Opptjent egenkapital	816.513	758.676	816.513
Annen egenkapital	9.924	7.997	10.345
Egenkapital	826.437	766.673	826.858
AVA fradrag	-28	-24	-15
Fradrag for utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-133	-6.091	-133
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor **	-144.802	-132.232	-146.347
Ren kjernekapital	681.474	628.326	680.363
Kjernekapital	681.474	628.326	680.363
Ansvarelig kapital	681.474	628.326	680.363
Risikovektet balanse*	4.183.976	4.101.444	4.130.993
Ren kjernekapitaldekning	16,3 %	15,3 %	16,5 %
Kjernekapitaldekning	16,3 %	15,3 %	16,5 %
Kapitaldekning	16,3 %	15,3 %	16,5 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5 %)	104.599	102.536	103.275
Motsyklisk buffer (1,0 %)	41.840	-	41.310
Systemrisikobuffer (3,0 %)	125.519	123.043	123.930
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	271.958	225.579	268.515
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	188.279	184.565	185.895
Tilgjengelig ren kjernekapital	221.236	218.182	225.954

* Spesifikasjon av risikovektet volum	Risikoveid beregningsgrunnlag:		
	31.03.2016	31.03.2015	31.12.2015
Kredittrisiko			
Institusjoner	115.204	147.799	144.969
Foretak	1.388.401	1.558.541	1.375.569
Massemarked	1.658	1.641	1.563
Pantesikkerhet i eiendom	2.169.989	1.913.443	2.124.922
Forfalte engasjementer	2.112	17.886	14.570
Obligasjoner med fortrinnsrett	23.685	15.097	20.082
Andeler i verdipapirfond	12.012		
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	115.429	103.430	105.961
Sum kredittrisiko	3.828.491	3.757.838	3.787.638
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	1.857	2.275	2.026
Operasjonell risiko	353.628	341.331	341.331
Sum risikovektet balanse	4.183.976	4.101.444	4.130.994

**I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende prosent:

i 2014: 20 prosent

i 2015: 40 prosent

i 2016: 60 prosent

i 2017: 80 prosent

Tap på utlån 1. kvartal 2016

Individuelle nedskrivninger

utlån og garantier	31.03.2016	31.03.2015
Individuelle nedskrivninger pr. 01.01	3.311	5.253
- periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivninger	281	1.545
+ økte individuelle nedskrivninger i perioden	5.000	-
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden inkl amortiseringseffekt	-	193
- tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	12	549
Sum individuelle nedskrivninger	8.018	3.352

Gruppenedskrivninger

	31.03.2016	31.03.2015
Gruppevise nedskrivninger pr. 01.01.	14.400	13.400
+/- periodens endring i gruppevise nedskrivninger	250	200
Gruppevise nedskrivninger	14.650	13.600

Kostnadsført tap på utlån og garantier

	31.03.2016	31.03.2015
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	4.695	(1.839)
+/- periodens endring i gruppevise nedskrivninger	250	-
+ periodens konstaterte tap som tidligere er avsatt som nedskr.	281	1.545
+ periodens konstaterte tap som tidligere ikke er avsatt som nedskr.	29	61
+/- korreksjon for amortiserte nedskrivninger	8	0
+/- periodens inngang på tidligere perioders kostnadsførte tap	(38)	(13)
Kostnadsført tap på utlån	5.226	(246)

Utvikling misligholdte og tapsutsatte engasjement

	31.03.2016	31.03.2015
Brutto misligholdte engasjement	14.059	50.279
- individuelle nedskrivninger	711	1.405
Netto misligholdte engasjement	13.348	48.875

Øvrige tapsutsatte engasjement:

	31.03.2016	31.03.2015
Brutto tapsutsatte engasjement	10.824	9.878
- individuelle nedskrivninger	2.386	2.110
Netto tapsutsatte engasjement	8.438	7.768

31.12.2015

5.253

1.625

-

346

662

3.311

31.12.2015

13.400

1.000

14.400

31.12.2015

(1.971)

1.000

1.625

495

6

(100)

1.056

31.12.2015

22.265

2.482

19.782

31.12.2015

2.046

411

1.636

Bank Forsikring Og deg

Telefon: 02270

Telefax: 32 78 19 01

E-post: post@modum.sparebank1.no

Org.nr. 937 889 186

SpareBank
MODUM